

til at gaae i en saadan Omhu, og hvor denne Omhu maa standse? Vi ere ikke berettigede til ubetinget at paaotroehere en saadan Omhu. Det ærede Mindretal har jo selv sagt, at man paa ingen Maade kan forbyde en Mand at søge Hjælp, hvor han troer at kunne finde den, og at man ikke kan forbyde den Patient, der vil henvende sig til en Quakksalver, at gjøre dette. Det er ganske sandt. Man kan ikke paaabde Nogen at søge Hjælp, man kan ikke forbyde ham at begaae Handlinger, hvorved han ødelægger sin Sundhed, og man kan heller ikke forbyde ham at bruge et, maaskee uskadeligt og intetbetydende, men maaskee ogsaa let Lægemiddel. Men, siger man, Quakksalveren og den, der giver Raad, kan man dog forbyde at gjøre dette. Det ærede Mindretal har imidlertid erkjendt, at man heller ikke kan gjøre dette; det siger selv, at saasnart en Mand ikke gjør det til sin Næringsvei, saa kan man heller ikke med nogen god Retgrund berøve ham Friheden til at give Andre Raad efter sin bedste Overbeviisning og Indsigt. Det, at give en Anden Raad og Midler med Hensyn til hans Sundhed, er altsaa efter Mindretallets egen Indrømmelse i og for sig ikke nogen strafskyldig Gjerning. Men hvor begynder da altsaa Strafskyldigheden? Hvor kunne vi sætte en fast Grundvold for denne? Ja, den begynder, efter min Opfattelse, der, hvor Handlingen griber udover det enkelte Individ, og hvor den træder i Modstrid imod Statens Bestræbelser for at hindre og fjerne epidemiske og smitsomme Sygdomme. Der kunne vi gribe ind, og der har Ingen Ret til at standse den Omhu for Individet, som Staten har paataget sig. Til denne Omhu hører det at undervise, prøve og ansætte Læger, samt at udstyre dem saa godt og oplære dem saa godt, at de kunne, saa godt det lader sig gjøre, erhverve sig Folkets Tillid og frivillige Benyttelse. Vi kunne forhindre Enhver i at optræde paa en Maade, som om han havde en saadan Anbefaling fra det Offentlige, eller som om han havde slydestgjort det, som det Offentlige forlanger af

Læger; vi kunne hindre Enhver fra at optræde i denne Næringsvei, som om han til den medførte nogensomhelst anerkjendt Dygtighed. Det næste Punkt, som jeg vil fremhæve, er, at vor nuværende Quakksalverilovgivning ikke blot i sidste Instans savner en holdbar Retgrund, men at den ogsaa aldeles ikke er faktisk gennemført. Det er en Lovgivning, der offentlig overtrædes hver Dag, og som, da den overtrædes tilbeels med Understøttelse og Bisald af Dyrigheds-personer, ikke kan Andet end forvirre Folkets Forestillinger om Lovene. Vi have jo endog oplevet det Tilfælde, at en geistlig Embedsmand tre Gange er bleven dømt for Quakksalveri, og dog er vedbleven at være geistlig Embedsmand. Det burde aldrig have været saaledes. Man burde aldrig have taalt Sligt, ikke for at forfølge selve Quakksalveriet som saadant, men fordi det er en Svaghed uden Lige af Regjeringen at taale, at en Statsembedsmand og en Geistlig tre Gange sætter sig ud over den Agtelse og den Respect, som han skylder Statens Love, og som han skal lære Andre at have for Statens Love. Jeg har sagt, at slige Overtrædelser foregaae hver Dag. Jeg har, saa godt jeg har kunnet, gennemlæst Alt, hvad der i de sidste halvanden eller to Maanedes er fremkommet i Pressen fra Lægernes Side om Quakksalveriet, og jeg har deri fundet mange Skildringer af Folks Tilbøjelighed til at bruge Quakksalvere, og meget stærke Ytringer om, hvor eenfoldige og overtroiske Folk kunne være. En Mand, der meget stærkt har raadet til dog at blive staaende ved den Lovgivning, som vi nu have, eller i alt Fald ikke at gaae ind paa noget væsentligt Nytt, har endog sagt, at fem Sjettedele af Befolkningen var, naar man saae hen til dens aandelige Standpunkt, bestemt til at falde Quakksalvere ihænde. Men ere vi da berettigede til at opstille en Lovgivning, om hvilken man antager, at fem Sjettedele af Befolkningen ikke har nogen Sympathi for den eller vil overholde den. Forresten er det ikke Almuens alene, der bruger Quakksalverne. Quakksalveren søges i de højeste Kredse, som jeg allerede om-